

We wrześniu i październiku 1938 r. przekrywała cała Polska chwila wielkiej doniosłości historycznej.
Niemal wszyscy stali pod wrażeniem przygotowań wojennych. Wszyscy Polacy zwrócili się na Śląsk i Łańcut. W najbliższym napięciu przysłuchiwano się komunikatom radiowym i rozchwytywano gazety.
Na Śląsku Śląskim koncentrowały się wojska. Łańcut było miastem, tam wreszcie na naszym Śląsku. Tu były uchwytne ze sznurami granatami, tam już, już miała wybuchnąć wojna.
W całej Polsce zabraniano „Myśli” i „Łańcut” musi być nowe, z hasłem „Wojna, narra granica”
Napięcie wzrosło, wśród myślników o wojnie.
A tu naderżała przez słowia wiadomość o potójowym oddaniu Łańcuta, przysłało się przysiężenie, a serca Polaków opłakawały wielką radość.
W Łańcutzie cisnęły się wszystkim. Szczęśliwa narata chwila, chwila oddanej radości. Rozpromieniały się szczęściem bracia nasi duchowi. Polacy więc natychmiast wyrwały stopy graniczne. Łańcutano je i przeniesiono do murów, aby wspomnieć potomności o smutnym rozdrożeniu miasta Łańcuta.
Z Łańcuta wotano: „Odetąd na zawsze z nami z Polska Matka Nasza, Ukochana. Dla niej żyć i śnić!” — Bóg mój Ojciec, a Polska Matka.
Obawie wszyscy Polacy ciągną by zobaczyć odrzykany kraj.
Każdy chce uciec do Łańcuta, z jego bogatym przemysłem górniczym i z jego pięknym krajobrazem Śląskim — chce uciec polski kraj, dla którego był gotów oddać życie, by go po tylu setkach lat niewoli przyciągnął matka — Polska, by go mogła wciągnąć do swej rodziny, gdzie już nikt nie zabroni skazać do niej swej miłości. —

II. Państwowe Gimnazjum w m. Orłowa; Łańcut.

Sprawozdanie za rok szk.
1938/39.

J.J.

Zamiast wstępu.

10.X.1938 Armia Polska wkroczyła do Orłowej.

"Należycie do nas i związani jesteście z nami na dołę i niedołę. Śląska nigdy się nie wyrzekniemy. Śląsk Cieszyński jest polski i przy Polsce pozostanie. Powiadam to w imieniu moim, rządu i całej Polski. Czekaćcie z wiarą i wytrwajcie. Powtarzam: my się Was nigdy nie wyrzekniemy."
J. Piłsudski dnia 30.IV.1919.

"Za chwilę przekroczycie Olzę, skazaną w ciągu długich lat na upokarzającą służbę rzeki, oznaczającej granicę nie istniejącą ani w sercach tych, co oba jej brzegi zamieszkują, ani w sercu całego Narodu Polskiego. Dzisiaj Olza staje się inną rzeką, chociaż jej fale tak samo szumią..."

My, żołnierze jesteście w tej chwili uosobieniem woli Narodu. Z wami przekracza Olzę Majestat Rzeczypospolitej..."

A gdy ruszycie, pomyślcie ze czcią o tych, co bez żołnierskiego munduru dawali po żołniersku życie, czekając za Olzą na Was i na Polskę."

Z rozkazu Naczelnego Wodza w dniu 2.X.1938.

Prof. W. Chamuła

W o l n e Z a o l z i e .

Już jesteś z nami, Polsko - Matko nasza,
już nie sieroty my, lecz Twoje syny,
już nas przeszłości widma nie zastraszą,
już rozłączenia czas na zawsze minął.

W słońcu wolności przyszlیم rozgrzać serca,
w blaskach potęgi Twej zanurzyć dusze,
my - lud podziemny, co sję w głębie wwierca
i węgiel kruszy albo wroga kruszy.

Przez sześćset z górą lat szliśmy do Ciebie
i oto wreszcie dla nas zmartwychwstałaś,
Twój Ptak Królewski szumi nam na niebie...
za to Ci, Polsko, chwała - chwała - chwała!

O Tobie grały harfy naszych Wieszczów,
na szaniec szliśmy dla Świętego Dzieka;
w mrokach niewoli, wśród gromów złowieszczych
my nie zginęli, jak Tyś nie zginęła.

Żyjesz i jesteś dla nas prawdą żywą,
a my tej prawdy wiernym dokumentem;
z domu niewoli Twój Wódz dziś nas wywiódł...
święć się, o Polsko, Twoje Imię święte!

Twe Króle - Duchy i Twoje Hetmany
gościńcem sławy powiodą nas lśniącym,
Ojczyzno nasza, Polsko ukochana,
znajdziesz w nas zawsze niezłomnych obrońców!

Na zawsze z Tobą!... Potomnym ogłosim,
by pamięć Czynu żyła nie-ustanna:

"Rok tysiąc dziewięćset trzydzieści osiem -
Zaolzie wolne." - Ojczyzno, Hosanna!

Miersz w formie insecgnizowanej wygłoszony na akademii
w dniu Imienin Pana Prezydenta przez uczniów II Państw.
Gimnazjum.

Praca wychowawcza.

Program wychowawczy i jego realizacja.

Z początkiem r. szk. 1938/39 została powołana przez Radę Pedagogiczną specjalna komisja celem opracowania ramowego programu pracy wychowawczej dla całego zakładu. Program ten, przedyskutowany i przyjęty na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dn. 5.XII. 1938 wysunął jako naczelną hasło i cel pracy - wychowanie młodzieży na zdrowych, karnych i dobrych obywateli Państwa Polskiego. Realizacja tego celu miała polegać na rozbudzaniu i utrwalaniu w młodzieży miłości do Narodu i Państwa Polskiego oraz przygotowaniu jej do dobrowolnej, świadomej i radosnej pracy dla Ojczyzny. Przedwstępnym krokiem, umożliwiającym prowadzenie normalnej pracy wychowawczej i warunkującym osiągnięcie wskazanego celu zasadniczego miało być dążenie do zatarcia różnic, zachodzących między poszczególnymi grupami uczniów a będących wynikiem pochodzenia jej z kilku zakładów o różnym poziomie naukowym i odmiennych założeniach wychowawczych. Podstawą wszelkich poczynań wychowawczych winna być dokładna znajomość uczniów i warunków ich pracy oraz zróżnicowanie i stopniowanie zabiegów pedagogicznych stosownie do wieku i rozwoju umysłowego i fizycznego młodzieży. Ze specjalnych postulatów, do których osiągnięcia winno się dążyć, wysunięto następujące: troska o higienę osobistą i higienę klasy, mieszkania oraz otoczenia, przestrzeganie czystości i porządku, zwracanie uwagi na wygląd zewnętrzny, wdrażanie do samodzielnej i dobrowolnej pracy, utrzymywanie młodzieży w karności i posłuszeństwie, bezwzględna egzekutywa, umożliwiająca wyręczenie w młodzieży pracowitości, sumiennosci i silnej woli - i tępiąca zarazem lenistwo i objawy gnuśności. W realizowaniu tych postulatów szczególnie doniosłe usługi wynien oddać samorząd szkolny i inne organizacje młodzieżowe na terenie Zakładu. W wielkiej mierze odnosi się to również do wykorzystywania przez poszczególnych nauczycieli tych wartości wychowawczych, jakie da się wydobyć ze wszystkich przedmiotów nauczania. Najważniejszym atoli czynnikiem w pracy pedagogicznej jest przede wszystkim przykład samego nauczyciela.

Zorganizowana akcja wychowawcza na terenie naszego Zakładu obejmowała w bieżącym roku szkolnym następujące dziedziny:
1/wykorzystywanie programu naukowego dla celów wychowawczych przez wszystkich nauczycieli; 2/akcję opiekunów klasowych; 3/organizacje szkolne; 4/wychowanie fizyczne i akcję higieniczno-zdrowotną; 5/akcję w kierunku wzmocnienia obronności Państwa 6/kontakt z rodzicami uczniów.

A. Program naukowy jako czynnik wychowawczy.

Program naukowy, którego realizacja obliczona jest w pierwszym rzędzie na zdobycie przez młodzież pewnej ilości wiedzy, względnie sprawności, dał również możliwość do wykorzystania go dla przytoczonych zamierzeń wychowawczych. Należy stwierdzić, że nauczyciel każdego przedmiotu miał tu wdzięczną rolę do spełnienia, od nauki religii począwszy aż do diametralnie na przeciwnym biegunie stojącej nauki ćwiczeń cielesnych. Charakteryzując poszczególne przedmioty nauczania pod kątem tkwiących w nich możliwości i pierwiastków wychowawczych, należy stwierdzić, że jedne z nich w szerszym, inne węższym, ale za to specjalnym zakresie były wykorzystywane w tym duchu. Celom wychowania moralnego służyła przede wszystkim nauka religii. Dominującą rolę

odegrały pod tym względem wszystkie przedmioty łączące się w jakikolwiek sposób z zagadnieniami życia polskiego i kultury polskiej, a więc nauka języka ojczystego i literatury polskiej nauka historii i geografii. Te trzy przedmioty stanowiły trzon wychowania narodowego i obywatelskiego, którego dodatkowym, z resztą bardzo wyznym uzupełnieniem była nauka śpiewu i ćwiczeń cielesnych, przedmiotów, służących zasadniczo celom wychowania estetycznego w pierwszym względzie fizycznego w drugim wypadku. Filologia klasyczna i literatura powszechna /oczywiście również i literatura polska/ służyły w pierwszym rzędzie celom wychowania estetycznego ze strony teoretycznej /przedmiotowej/ natomiast nauka rysunków ze strony praktycznej /podmiotowej/. Rola pozostałych przedmiotów, a to filozofii, języków nowożytnych, nauk matematyczno-przyrodniczych i zajęć praktycznych polegała na kształceniu sprawności i ścisłości umysłowej oraz /w ostatnim wypadku/ fizycznej.

Rzecz zrozumiała, że związane tu zdanem przedmiotem wyniki wychowawcze należy uważać jedynie za typowe i najbardziej racjonalne, co zresztą nie mogło stanowić istotnej przeszkody dla uczących, aby w oparciu o materiał nauczania wydobyć inne, dodatkowe walory pedagogiczne.

B. Akcja opiekunów klasowych.

Akcja wychowawcza opiekunów klasowych opierała się na ramowym programie wychowawczym dla całego zakładu, opracowanym na początku roku szkolnego. Nie zależnie od tego każdy z opiekunów opracował dla swej klasy szczegółowy plan pracy, który po uzgodnieniu go z opinią Dyrektora zakładu realizował w ciągu roku szkolnego. Zarówno plan pracy jak też 3-krotne /po każdym okrasie konferencyjnym/ sprawozdania z jego realizacji przedkładali opiekunowie klas Radzie Pedagogicznej, a następnie w formie pisemnej Dyrektorowi zakładu.

Plany wychowawcze opiekunów klasowych, będące przeważnie rozwinięciem wybranego hasła naczelnego, jakie następnie w formie ozdobnej wywieszki umieszczano w danej klasie, były dostosowane do rozwoju psychofizycznego młodzieży i zdużwały w klasach niższych do wychowania młodzieży w karności i obowiązkowości, przyzwyczajania jej do przestrzegania czystości, porządku i poprawnego zachowania się w szkole i poza szkołą, budzenia uczuć koleżeńskich i humanitarnych zaś w klasach wyższych do wychowania uczniów w duchu społecznym, pogłębienia kultury towarzyskiej /szczególnie z uwagi na koedukację/ i estetycznej, rozumowego pojmowania wartości pracy i obowiązków. Na obydwóch poziomach górowała ponad wszystkim tendencja, aby związać młodzież jak najmocniej z Polską i całokształtem jej kultury zarówno w przeszłości jak i terażniejszości. Punktem wyjścia dla wszystkich opiekunów klasowych było jaknajdokładniejsze poznanie wychowanków oraz warunków ich życia i pracy.

Ogólne wyniki pracy wychowawczej opiekunów klasowych dają się ująć następująco:

1. We wszystkich klasach zorganizowano samorzady klasowe, które w klasach niższych stanowiły nie jako organ pomocniczy dla opiekunów w sprawach regulaminowo-porządkowych /czyżury, utrzymanie porządku, dekoracja klasy, dostarczanie pomocy naukowych itp./ zaś w klasach wyższych wprowadzały młodzież do tworzenia form zorganizowanego współżycia społecznego.

2. Doprowadzono do zgoónego współżycia różnorodnych grup młodzieży, różniących się zarówno poziomem przygotowania naukowego jak też przynależnością narodową czy pochodzeniem społecznym, wyniki czego poszczególne klasy tworzą pod koniec roku

szkolnego jednolitą zharmonizowaną całość tak, że mogą stać się wskutek tego łatwiejszym obiektem wychowawczym w następnych latach.

3. Zorganizowano w każdej klasie klasowe biblioteczki aktualnych lektur, którymi zawiadywał jeden z członków samorządu uczniowskiego pod nadzorem nauczyciela-polonisty.

4. W klasach średnich i wyższych powołano do życia sekcje samopomocy naukowej, dzięki czemu uczniowie mniej zdolni lub wykazujący braki w danym przedmiocie mogli korzystać z bezinteresownej pomocy zdolniejszych kolegów.

5. Zarządzono, aby młodzież wszystkich klas /z wyjątkiem klasy VIII/ zaopatrzyła się w przepisowe czapki i tarcze. Niezależnie do tego opiekunowie klas zachęcili młodzież do stopniowego nabywania - w miarę zużycia dotychczasowych ubrań cywilnych - wymaganych już w przyszłym roku mundurków. W wyniku tego znaczna część uczniów, zwłaszcza klas młodszych i średnich, nabyła już przepisowe mundurki, a wszystkie uczennice odpowiednie fartuchy do użytku w szkole.

6. Opiekunowie klas dokładali usilnych starań w kierunku zachęcenia młodzieży do czynnego udziału w pracach organizacji szkolnych o charakterze wyższej użyteczności społecznej, a to drużyna harcerskich i szkolnych kołach P.B.K., P.C.K., L.O.P.P., L.M.K., Ponadto uczestniczyła czynnie młodzież w pracach Ogólnego Samorządu szkolnego, Świetlicy uczniów, Zespołu dramatyczno-scenicznego, Kółka Krajoznawczego i Kółka Sportowego.

7. Specjalne zainteresowanie budziły wśród młodzieży organizowane na dość wielką skalę wycieczki to też opiekunowie klas niezależnie od tego kto był inicjatorem, czy sam opiekun, względnie nauczyciel czy Kółko Krajoznawcze czy wreszcie Dyrektor zakładu, zachęcili młodzież do udziału w nich zarówno ze strony finansowej jak i naukowej oraz wychowawczej. Wycieczki te posiadały cel albo ściśle naukowy, albo krajoznawczy, albo też społeczny albo wreszcie estetyczny.

8. Przeprowadzono we wszystkich klasach zbiórke na FON, która spotkała się z prawdziwym entuzjazmem ze strony młodzieży. Wyniki jej podano na innym miejscu.

9. Rastoczono opiekę nad młodzieżą dojeżdżającą do szkoły drogą ustanowienia odpowiedzialnych przodowników spośród dojeżdżających uczniów lub też przy odpowiedniej współpracy ze strony sfer rodzicielskich i pracowników kolejowych.

10. Opiekunowie klas przeprowadzali dorywcze lub systematyczne pogadanki wychowawcze w oparciu o dostrzeżone braki lub w związku z zamierzoną przez siebie akcją. W pogadankach tych, które posiadały przeważnie cechy aktualności, uczestniczyła żywo młodzież.

11. Na szczególną uwagę zasługują starania opiekunów, aby dostarczyły młodzieży jak najwięcej przeżyć o charakterze patriotycznym. Cel ten osiągnięto przez: a/uczestniczenie uczniów całego zakładu we wszystkich obchodach i uroczystościach narodowych i państwowych; b/umożliwienie uczniom wysłuchania odpowiednich audycji radiowych i muzycznych; c/udział młodzieży w stosownych dla nich przedstawieniach teatralnych i filmowych.

12. Nawiązano i utrzymywano stały kontakt z rodzicami a to na konferencjach okresowych i wywiadowczych, na konferencjach indywidualnych, wreszcie w czasie częstej obecności rodziców na uroczystościach i imprezach szkolnych. Szczególnie cenny był kontakt z oficjalnym organem rodziców, to jest Radą Rodzicielską.

C. Organizacje młodzieży.

1. Samorząd uczniowski powołano do życia w grudniu 1938 jako organ nadrzędny, mający koordynować działalność poszczególnych organizacji uczniowskich na terenie zakładu. W skład Samorządu Uczniowskiego wchodził delegaci gmin klasowych. W ciągu roku szkolnego odbyło się jedno Walne Zebranie, na którym wybrano Zarząd z Kochem Rud./kl.VIII/ jako wójtem na czele. Ponadto odbywały się systematyczne posiedzenia Zarządu, na których opracowano statut i regulaminy oraz ustalano wytyczne dla działalności zarządów gmin klasowych. Staraniem Samorządu zorganizowano uroczysty poranek szkolny celem upamiętnienia powstania styczniowego oraz jedną zabawę dla młodzieży szkolnej w okresie karnawału. Prócz tego zostały zorganizowane staraniem Samorządu stałe dyżury na korytarzach spośród uczniów klas starszych. Na podkreślenie zasługuje fakt, że z inicjatywy Samorządu wyszła myśl zbiórki na FON, na który to cel przeznaczono kwotę 40 zł z okazji imienin opiekuna klasy VIII prof. Józefa Zuczka i opiekuna Samorządu prof. Józefa Chłandy.

2. Świetlica uczniów. Pod względem organizacyjnym składała się ona z ochotniczego zespołu 29 uczniów, z których dwóch pełniło funkcję gospodarzy /Cwiertka kl.V i Konieczny IIIb/, reszta zaś /z kl. IIIa, IVa, V i VI/ stałych dyżurnych, względnie zastępców. Świetlica była stale otwarta w dzień powszednie dwukrotnie, a mianowicie przed nauką od godz. 7.30 do 8-mej i po nauce od godz. 12.30 do 14.30, razem przez trzy godz. dziennie. Uruchomiona została od dnia 15 stycznia 1939. Świetlica mieściła się w sali, nie bardzo wprawdzie odpowiadającej temu celowi z powodu ciasnoty, natomiast z drugiej strony dość dogodnie położonej. Wyposażenie jej składało się z czasopism i gier rozrywkowych. Bardzo dotkliwie dawał się odczuwać brak radia. Do stałych czasopism, znajdujących się w świetlicy, należały: 1. Tęcza, 2. Iskry, 3. Na szerokim świecie, 4. Gazetka Morska, 5. Polska na morzu, 6. Czyn młodzieży P.C.K., 7. Mały Dziennik, 8. Dziennik Polski, 9. Tempo Dnia. Z powyższych czasopism ad 1-4 zaprenumerowano z subwencji Dyrekcji w kwocie 50 zł, ad 7. bezinteresownie oddawał ks. prof. Żyła, pozostałe zaś systematycznie dostarczali uczniowie kl. IIIb. Prócz tego 12 innych czasopism, chociaż już nie systematycznie, oddali do użytku świetlicy uczniowie kl. IIIa i IIIb nadto zaś kilka gier rozrywkowych, których ogółem posiadała świetlica 10. Zajęcia w świetlicy odbywały się stale w obecności wyznaczonych dyżurnych, nadzorowanych przez gospodarza świetlicy i były kontrolowane przez grono nauczycielskie i opiekuna. Czasopisma znajdowały się w poszczególnych teczkach, a gry rozrywkowe w szafie pod zamknięciem. W osobnej książce zapisywano obecnych, dyżury i kontrolę ze strony grona nauczycielskiego. W okresie sprawozdawczym zanotowano 3.546 obecności. Opiekunem świetlicy był prof. W. Chamuka.

3. Męska Drużyna Harcerska. Po przyłączeniu Zaolzia do Polski zorganizowano w naszym zakładzie Męską Drużynę Harcerską, która liczy 46 druhów, przeważnie chłopców z klas niższych. Zrazu drużynowym był dh Eug. Puchała z kl. VIII. Od 1. III. zastąpił go dh Zbig. Kunz z kl. VI. Atoli na polecenia dh hufcowego z dn. 15. IV. zamianowano nowego drużynowego spośród młodzieży gimnazjalnej. Został nim dh Karol Bocek, urzędnik Zakładu Ubezpieczeń dla Górników i Hutników w Orłowej. Przybocznym został dotychczasowy drużynowy, t.j. dh Kunz. Zastępów było 7, prowadzonych przez doświadczonych i dobrych druhów. Drużyna miała 12 zbiórek drużynowych, które odbywały się raz na 2 tygodnie. Każdy zastęp urządzał swą zbiórkę raz lub dwa razy w tygodniu, zależnie od potrzeb i okoliczności. Drużyna urządziła wspólnie z Drużyną Żeńską

i Brużynami I Państwowego Gimnazjum "Wigilijkę harcerską". Zaproszono na tę uroczystość Grono Nauczycielskie i Rodziców uczniów-harcarzy. W czasie Zielonych Świąt poszczególne zastępy urządziły wycieczki krajoznawcze wzdłuż brzegów rzeki Olzy, do Koniakowa i Cierlicka. Od czasu do czasu Hufiec urządzał alarmy. W tych alarmach harcerze drużyny szkolnej brali liczny udział. Drużyna otrzymała w dniu 3. V. b. r. z Głównej Kwatery Męskiej Z.H.P. z Warszawy małą biblioteczkę, złożoną wyłącznie z dzieł, przeznaczonych do szkolenia. Wszyscy harcerze są już umundurowani. Na obozy i kursy wakacyjne wybiera się klikunastu harcerzy. Młodszy szkoleni będą na kursie dla zastępowych w Szumbaraku na Zaolziu, który to kurs odbędzie się w lipcu. Starsi wyjadą na kurs dla drużynowych, urządzany w sierpniu w okolicy Żywca. Opiekunem Drużyny Harcerskiej Męskiej był prof. Alojzy Drózd.

4. Żeńska Drużyna Harcerska. Wstępną fazą pracy nad zorganizowaniem harcerskiej młodzieży, żeńskiej było zawiązanie "Zastępu organizacyjnego", liczącego na początku 42 uczestniczek. Zastęp ten zrealizował całkowicie program oparty na stopniach harcerskich, w wyniku czego po przekształceniu go z dniem 1. IV. b. r. na zastęp stał się niebawem /5. V. 1939/ I Drużyną Harcerek w Orłowej, liczącą 42 druhen. Program pracy Drużyny obejmował stopień ochotniczki i pionierki. Drużyna wzięła udział w uroczystości zapalenia ogniska żałobnego ku czci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w dniu 12. V. b. r. w Pietwałdzie. Do przyrzeczenia dopuszczono 4 druhny. Przygotowano Drużynę do wyjazdu na obóz harcerski, jako dalszy etap pracy harcerskiej w ciągu wakacji. Opiekunką Drużyny była prof. Bronisława Onderkówna.

5. Szkolne Koło Młodzieży Polskiego Białego Krzyża. Szkolne Koło Młodzieży Białego Krzyża powstało w listopadzie 1938 r. Liczyło z końcem roku szkolnego 144 członków spośród uczniów kl. III-VIII. Na szczególne wyróżnienie zasługuje fakt, że wszyscy uczniowie kl. VIII są od początku członkami Koła. Koło urządziło w dniu 6. XII. 1938 "Wieczór św. Mikołaja" dla stacjonarowego w Orłowej wojska, w czasie którego młodzież wystąpiła z bardzo urozmaiconym i oryginalnym programem, pod wykonaniu którego wręczano złożone w bardzo wielkiej ilości przez młodzież tut. Zakładu tradycyjne podarunki "Od św. Mikołaja" dla wojska, Grona Profesorskiego i uczniów. Nadto opracowało Koło kilka punktów programu "Opłatka" dla wojska i zainicjowało zbiórkę łomu żelaza na cele wojskowe. Opiekunką Koła była prof. Maria Lachmanówna.

6. Szkolne Koło Polskiego Czerwonego Krzyża. Szkolne Koło Polskiego Czerwonego Krzyża zorganizowane zostało w tut. Zakładzie dnia 27. III. 1939. Koło liczy 128 członków. Przy Kole zorganizowano apteczkę szkolną, która oddaje młodzieży wielkie usługi. W czasie ferii Wielkanocnych urządzono dla dziewcząt kl. VII i VIII w Miejscowym szpitalu kurs ratownictwa, zaś w ciągu kwietnia i maja pogadanki higieniczne pod kierunkiem p. Dr. Kotasa. Na terenie Zakładu starano się na każdym kroku przestrzegać porządku i czystości, zwrócono należyłą uwagę na stan miednic klasowych i zewnętrzny wygląd uczniów. Wymieniono też szereg listów i albumów z młodzieżą innych szkół w Polsce. Opiekunką Koła była prof. Stefania Wojakowska.

7. Szkolne Koło Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. Szkolne Koło L.O.P.P. powstało w dniu 28. III. 1939 r. Na Zebraniu Walnym zadeklarowało uczestnictwo 240 uczniów i uczennic z klas I-VIII. Członkowska składka miesięczna wynosi 10 gr., a uiszczenie jej

jest stwierdzane przez naklejenie specjalnego znaczka na legitymację. Ogółem wpłacono tytułem składek członkowskich zł 72. Dla członków Koła został ogłoszony przez p. prof. Lachmanównę referat na temat: "Lotnictwo polskie w przyszłej wojnie". Opiekunką Koła była prof. Bron. Onderkówna.

8. Szkolne Koło Ligi Morskiej i Kolonialnej. Koło L.M.K. powstało w kwietniu b.r. Liczy 50 członków. Częściową realizację celu, t.j. morskiego wychowania młodzieży, przeprowadzano przez poznanie morza i Pomorza, ich wartości i znaczenia dla Polski, oraz marynarki wojennej - drogą referatów, wygłaszanych na zebraniach L.M.K. Dokładniej omówiono stosunki polsko-gdańskie, nasze prawa na terenie Wolnego Miasta i życie Polaków w Gdańsku. Na okres wakacyj wysłała Koło 3 uczniów na żeglarskie obozy nad jeziorem Żarnowieckim. Opiekunką Koła była prof. Maria Lachmanówna.

9. Zespół Dramatyczny - Sceniczny. Zespół dramatyczny - Sceniczny rozpoczął swą działalność w dniu 15 stycznia 1939r. Do szczególnych jego zadań należało organizowanie i przygotowanie programów uroczystości szkolnych. Działalność jego skupiała się w 6 sekcjach, a mianowicie: a/ referatowej, teatralnej, d/ deklamacyjnej, e/ choreograficznej, e/ dekoracyjnej. Staraniem Zespołu zorganizowano: 1/ Uroczystą akademię w sali Sokoła w dn. 1. II. 1939r. - dla uczczenia Imienia Pana Prezydenta R.P. Prof. Dr. Ignacego Mościckiego /wspólnie z I Państw. Gimn. / 2/ Obchód rocznicy odzyskania dostępu do morza w dn. 10. II. b.r., 3/ Obchód Imienia Marszałka Edwarda Rydza-Śmigłego w dn. 18. III. b.r. 4/ Poranek ku czci Pierwszego Marszałka J. Piłsudskiego w dn. 19. III. 1939, 5/ Przedstawienie "Placówki" Prusa w Sokole - dla młodzieży w dn. 30. III. b.r. /wspólnie z I.P.G. / 6/ Przedstawienie "Placówki" Prusa - dla starszej publiczności /wspólnie z I.P.G. /, przy czym staraniem Opiekuna Zespołu przeprowadzono przedsprzedaż połowy biletów na kwotę 327 zł, którą przekazano na FON. 7/ Uroczysty poranek w Sokole dla uczczenia Konstytucji 3 maja - w dn. 2. maja 1939 /wspólnie z I.P.G. / 8/ Uroczysty poranek w czwartą rocznicę Zgonu Pierwszego Marsz. Polski Józefa Piłsudskiego w dn. 12. V. 1939.

W czasie wymienionych wystąpień wygłosili członkowie Zespołu 3 referaty okolicznościowe, 7 deklamacji indywidualnych, 3 recytacje, 1 deklamację inscenizowaną, 1 melodeklamację. Ponadto odegrano 2-krotnie "Placówkę", reżyserowaną wspólnie przez prof. Rafińskiego z I.P.G. i prof. Chamulę z P.G. II., zorganizowano mniejsze lub większe występy muzyczne 5-krotnie, chóralne 3-krotnie, taneczne 2-krotnie, wykonano specjalne dekoracje 4-krotnie, wreszcie 2-krotnie zsynchronizowano uroczystości szkolne z odpowiednimi audycjami radiowymi. Opiekę nad sekcją muzyczną i chóralną sprawował prof. Rykała, nad sekcją choreograficzną prof. Onderkówna, nad sekcją dekoracyjną prof. Mrózek, nad pozostałymi sekcjami i całością Zespołu Dram.-Scen. - prof. Chamulę.

10. Samokształceniowe zespoły literackie. Samokształceniowe zespoły literackie istniały w trzech klasach, a mianowicie IVa, V i VI. Należeli do nich wszyscy uczniowie tych klas, a celem ich było pogłębienie i rozszerzenie znajomości przetwarzanego materiału literackiego. Cel ten starano się osiągnąć za pośrednictwem pisanych przez uczniów i wygłaszanych referatów sprawozdawczych, następnie drogą dyskusji, analizy wybranych utworów i wspólnego czytania. Opracowano w klasie IVa 1 referat, w kl. V-16 referatów /mających na celu pogłębienie znajomości "Pana Tadeusza" / w kl. VI-14 / w zakresie literatury XVI w. /

Opiekunem zespołów był prof. Chamulę jako nauczyciel jez. polskiego w wymienionych klasach.

11. Kółko Krajoznawcze im. Wincentego Pola powstało 26. I. 1939 a przystąpiło do niego 48 uczniów i uczenie ze wszystkich prawie klas. Opiekę nad Kółkiem objął prof. Dr. Uźziela Stanisław. Składka członkowska wynosiła 10 gr miesięcznie. W myśl regulaminu Kół Krajoznawczych młodzieży szkolnej w Polsce, rozpoczęto pracę nad poznaniem Kraju Ojczystego, zaczynając ją od najbliższej okolicy i powiatu. Członkowie Kółka zbierali i spisywali legendy oraz zwyczaje ludowe. Odbyły się 2 zebrania, na których wygłoszono referaty z użyciem epidiaskopu na temat: 1. Wybrzeże Bałtyku, porty Gdynia i Gdańsk, 2. historia Karwiny.

Nawiązano kontakt z Komisją Kół Krajoznawczych młodzieży w Krakowie oraz korespondowano z Kółkami Krajoznawczymi, istniejącymi w gimnazjach w Zamościu, w Przemyślu, Lublinie, Inowrocławiu i Żomży. Odbyto wycieczki na wzgórze dąbrowskie, do Karwiny, Darkowa, Raju, Fryszka, Bystrzycy, w Beskidy Śląskie: na Czantorię, Stożek i do Wisły. Abonowano czasopisma krajoznawcze "Orli Lot" i "Z bliska i z daleka". Obroty Koła wynosiły 18,50 zł.

12. Składnica przyborów szkolnych. Została ona założona celem ułatwienia uczniom zaopatrywania się w potrzebne przybory. Towarów dostarczała za odpowiednim rabatem miejscowa Firma A. Żyży. Składnicę otwarto 10 stycznia a od tego czasu sprzedano towarów za 260 zł. Prowadzili ją harcerze z kl. V i VI. Czysty zysk przeznacza się na harcarskie drużyny szkolne. W Składnicy sprzedawano też codziennie bloczki na obiady szkolne, przez co usprawniono znacznie akcję obiadową. Opiekunem Składnicy był prof. A. Drózd.

13. Szkolna Kasa Oszczędności. Staraniem referenta dla spraw oszczędnościowych, prof. Zuczka, rozpoczęto przygotowania do zorganizowania w następnym roku szkolnym S.K.O. W łączności z tym wygłosił w dn. 19. I. odpowiedni referat dyr. KKO w Orłowej p. Pałkoń. Początkowe przewidywania, że uda się zorganizować S.K.O. jeszcze w tym roku, nie ziściły się szczególnie wobec faktu, że młodzież nie bawem zaczęła wycofywać swe poprzednie oszczędności, by ofiarować je na FON.

14. Kółko Sportowe. Jego działalność omówiono w dziale w.f.

D. Akcja higieniczno-zdrowotna i wychowanie fizyczne.

1. Opieka lekarska. Uczniowie korzystali z pomocy i opieki lekarza szkolnego Dr. Rud. Kotasa, który zbadał stan zdrowotny wszystkich uczniów i wypełnił ich karty zdrowia. Stan fizyczny wszystkich badanych był zadowalający. Udzielał też ambulatoryjnie porady lekarskiej zgłaszającym się uczniom. Uczniowie kl. VIII zostali poddani szczepieniu ochronnemu, dla nich też wygłosił lekarz szkolny wykład o chorobach specjalnych. Poza tym przeprowadził kurs O.P.L. i rad. san. w oparciu o szkolne Koło P.C.K.

2. Pomoc dentystyczna. Udzielał jej stale ordynujący lekarz-dentysta R. Cichowski. Zabiegi dentystyczne objęły: a/ zbadanie stanu uzębienia wszystkich uczniów, b/ wykonanie 48 plomb, c/ jedną ekstrakcję zęba. Ambulatorium, z którego korzysta młodzież Gimnazjum I i Kupieckiego znajduje się w tut. szkole. (również)

3. Dożywanie rozpoczęto w listopadzie 1938, ograniczając je z razu do wydawania drugich śniadań dla 176 uczniów. Po pokonaniu trudności w urzędowaniu jadalni i przebudowie pieca zaczęto wydawać również obiady. Z akcji tej korzysta przede wszystkim młodzież nie-zamieszkała, nadto zaś ci uczniowie dojeżdżający, którzy zmuszeni są pozostać w szkole

na zajęcia popołudniowe. Śniadania i obiady wydawano w większości wypadków bezpłatnie, względnie za minimalną opłatę. Śniadań wydano 20176, z czego 3906 zupełnie bezpłatnie, obiadów wydano 6313, z czego około 60% zupełnie bezpłatnie, resztę za opłatą 10 do 30gr.

Stan kasowy na dzień 12.VI.1939 przedstawia się następująco:

Dochody:		Rozchody:	
Pozostałość z daw. Pol. G. R.	80,-	Urządzenie jadalni.	505,34
Subwencja W. O. P.	3100,-	Artykuły spożywcze.	2293,64
Opłaty uczniów.	692,52	Personel.	457,12
		Kasa Chorych.	18,17
		Inne.	4,-
Saldo.	594,25zł	Razem	3278,27

Saldo zostanie użyte na zapłacenie niektórych rachunków względnie zakupno zapasów na rok przyszły. Akcją dożywiania kierował ks. Prof. Fryderyk Żyła.

4. Wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe. Z uwagi na doniosłą rolę, jaką odgrywa w. f. w przygotowaniu młodzieży do obrony kraju i zgodnie z zarządzeniem Władz szkolnych ustaliła Rada Pedagogiczna na posiedzeniu w dn. 18. II. 1939 program ogólny wychowania fizycznego w tut. Zakładzie, który realizowano następnie w ciągu roku szkolnego. Wychowanie fizyczne starano się postawić na szerszej niż dotąd płaszczyźnie i nie ograniczać go jedynie do lekcji gimnastyki. Zajęto również stanowisko, że w. f. ma być wprawdzie przedmiotem specjalnej troski, nauczycieli ćwiczeń cielesnych, szczególnie jeśli idzie o stronę organizacyjną, ale obowiązek ścisłej współpracy z nimi w tym zakresie rozciągnięto na wszystkich uczących. Wychowanie fiz. jako normalny przedmiot był obowiązkowy dla wszystkich uczniów. Chorzy mogli być zwolnieni z gimnastyki częściowo lub całkowicie na podstawie świadectwa lekarskiego. Lekarz przeprowadzał dokładne pomiary uczniów i wpisywał je do karty zdrowia. Pomiary uczeń wobec braku lekarza przeprowadzała nauczycielka w. f. W porze zimowej uprawiano sport ~~na~~ ^{na} ~~zjazdach~~ ^{zjazdach} i na nartach, w porze letniej pływanie i jazda na rowerze jako sporty utilitarne, lekkoatletykę i gry sportowe /siatkówka, koszykówka/. W tych konkurencjach rozegrała nasza młodzież /chłopcy i dziewczęta/ szereg zawodów z uczniami Gimn. I, Szkoły Handlowej i Szkoły Zawod. Ż., przeważnie z wynikiem dodatnim a o ostatecznych wynikach kilku miesięcznej pracy w tej dziedzinie zadczydują międzyszkolne zawody w Cieszynie w dn. 16 i 17 czerwca b. r., w których biorą udział i nasi uczniowie. Wybitnie daje się odczuwać brak drugiej sali gimnastycznej, wobec czego uczniowie musieli dochodzić na ćwiczenia do Gimn. I. Również zbiory gimnastyczne, jakie pozostały po dawnym gimnazjum czeskim, mało się nadają do realizacji programu gimnazjów polskich i wymagają jak naj-szybszego uzupełnienia. Kółko sportowe, liczące 90 członków posiada sekcję: lekkoatletyczną, bokserską, gier sportowych i piłki nożnej. Opiekunem Kółka był prof. St. Wodyk.

Równoległe z wychowaniem fizycznym prowadzono przysposobienie wojskowe, a to

a/ Hufiec Męski P. W., do którego należeli uczniowie kl. VI-VIII w ogólnej liczbie 48. Hufiec realizował program ustalony przez Władze szkolne i wojskowe. Junacy posiadali kompletne umundurowanie. Hufiec brał udział we wszystkich uroczystościach państwowych. Komendantem hufca był prof. St. Wodyk.

b/ Hufiec W. W. K. liczył 39 członkiń z klas VI-VIII. Wszystkie miały przepisowe umundurowanie. Na zbiórkach przerobiono naukę służby, terenoznawstwo, oppg. wychowanie obywatelskie i gry polowe, ponadto odbył hufiec 23 godzinną praktykę w szpitalu. Występował również przy uroczystościach państwowych, zaś podczas tygodnia P. W. K. urządził wraz z hufcem szkoły handlowej ognisko propagandowe na rynku orłowskim z urozmaiconym programem. W dn. 8-12 czerwca hufiec brał

udział w koncentracji w Istebnej. Komendantką hufca W. W. K. była prof. Bron. Ondekówna.

Usportowienie młodzieży zakładu przedstawia się następująco: Umie pływać 123 chł. i 59 dziewcz., jeździ na nartach 121 chł. i 32 dz. jeździ na rowerze 198 chł. i 97 dz.,

5. Opieka nad dziewczętami zajmowała się prof. St. Cebulanka. Był nią objęty zarówno całokształt ogólnych zagadnień wychowawczych jak i specjalnych, zwłaszcza w dziedzinie higieny osobistej i stanu zdrowotności. Opiekunka odbyła kilka pogadanek dla grupy młodzieży starszej i młodszej, przeważnie zaś konferowała z uczniami indywidualnie.

E. Akcja w kierunku wzmocnienia obronności Państwa.

W pamiętnych dniach politycznego naprężenia, jakie przeżywalimy ostatnio, tutejsza młodzież szkolna, pragnąc dać wyraz przywiązania do Ojczyzny i swojej gotowości do jej obrony, zorganizowała samorzutnie zbiórkę na FON. Związkiem tej akcji była kwota 45 zł złożona na ręce opiekunów /~~vide~~ Samorząd Szkolny/ w dniu imienin Naczelnego Wodza, a dalszym etapem był czysty dochód uzyskany z przedstawienia "Placówki" /wspólnie z Gimn. I/. Równocześnie na tym przedstawieniu zdeklarowała publicznie młodzież obu gimnazjów, że będzie kontynuować zbiórkę na zakupno ręcznego karabinu maszynowego dla Armii. Przeprowadzona następnie w kwietniu b. r. zbiórka dała następujące wyniki: kl. Ia-130zł, Ib-48,30zł, IIa-89zł, IIb-62,75zł, IIIa-181,50zł, IIb-155zł, IVa-100zł, IVb-44,50zł, V-100,40zł, VI-83zł, VII-51,40zł, VIII-150zł, Różne 17,99zł, razem 1213,84 zł.

Zbiórkę na FON przeprowadzała młodzież entuzjastycznie, składając na ten cel wszystkie swe oszczędności, samorzady zaś gminne składały kwoty przeznaczone na wycieczkę. Wielu uczniów z braku gotówki przynosiło srebrne monety i drobne kosztowności, które następnie waloryzowano i zapisywano na konta ofiarodawców na osobnych listach, jeden uczeń /Węglorz kl. V/ złożył na ten cel bon na P. O. P. Doszło do prawdziwego wyścigu ofiarności między poszczególnymi klasami a koło wywieszanej w tym celu tablicy z uwidocznianymi codziennie wynikami poszczególnych klas, gromadziła się licznie w czasie przerw, nie zależnie od tego przeprowadzono zbiórkę żelaza i innych metali.

Zbiórka na FON w tut. Zakładzie przedstawiała się następująco: 1. Kwota złożona w dniu imienin Nacz. Wodza 45 zł, 2. Pożowa czystego zysku z Placówki-180zł, 3. Wynik zbiórki głównej 1213,84zł, 4. Grono złożyło 402 zł, - razem więc 1840,84 zł.

Uroczystość wręczenia karabinu maszynowego odbędzie się wspólnie z Gimn. I, który również podobną zbiórkę przeprowadził, w rocznicę powrotu Zaolzia do Macierzy. Kierownikiem akcji zbiórki był prof. W. Chamuła. *... To niemożliwe!!!*

F. Kontakt z rodzicami uczniów.

Współpraca szkoły z rodzicami, poza dziedziną, o której była mowa przy akcji opiekunów klasowych, znalazła konkretny wyraz w Radzie Rodzicielskiej. Ukonstytuowała się ona 18. XII. 1938. W skład jej zarządu weszli insp. inż. Karol Czerner, jako prezes, dyr. K. Pięga, jako sekretarz, nadsztygar A. Węglorz, jako skarbnik, oraz członkowie pp. Włosokowa Maria, Krainowa Zuzanna, Absolon Franciszek, Rzymian Józef, Konieczny Jan. Do Komisji rewizyjnej weszli pp. Kiczmerowa Emilia, Hudziec Franciszek, Michalik Henryk. Z urzędu weszli do zarządu p. o. dyrektor R. Polwarczny jako zast. prezesa, ks. Fr. Żyła jako zast. sekretarza, prof. J. Polwarczny jako zast. skarbnika i prof. Cebulanka.

W roku szkolnym odbyły się na 2 plenarne zebrania Rady Rodzicielskiej /18.XII.1938 i 9.IV.1939/na których omawiano współprace rodziców w zakładem w wychowaniu i kształceniu młodzieży. Ponadto odbyły się 2 posiedzenia Zarządu poświęcone przede wszystkim sprawom finansowym.

Regulamin Rady Rodzicielskiej zatwierdził U.W.Śl.W.O.P./Nr.O, P.IV-201/11 z dn.19.I.1939/

D z i a ł d y d a k t y c z n y .

A.Realizacja programu naukowego.Program naukowy realizował zakład w b.r.w myśl osobnej instrukcji M.W.R.i O.P.z dn.3.XI.1938 Nr II P.R.9715/38.W. prowadzi on stopniowo program obowiązujący na terenie całej Rzeczypospolitej.W klasach niższych /I-V/opierał się w zasadzie na programach polskich, wyższych zaś przeważnie na programach dawnych

B.Pracownie i zbiory naukowe.1.Pracownia geograficzna znajdowała się przejściowo w sali fizycznej.Zbiory obejmowały 40 pozycji nowych, w tym 1 epidiaskop, 1 globus fizyczny i 1 induk, 3 tablice ludoznawcze.

2.Pracownie fizyczne, wobec różnych trudności i braku należytego urządzenia miała bardzo ograniczone możliwości.Zbiory wykazują 502 nowych pozycji, z czego 315 z dawnych zbiorów czeskich, 136 z Komisji Rozdzielczej w Cieszynie oraz 51 zakupionych.

3.Laboratorium biologiczne i chemiczne było również w stadium organizacji.Zbiory zawierają przeważnie materiał demonstracyjny. Zakupiony w b.r. materiał oraz niezadowolające urządzenie pracowni pozwalało jedynie na przeprowadzanie najprostszycz ćwiczeń.

4.Pracownia zajęć praktycznych została częściowo zorganizowana kosztem 1300 zł.Ponadto zakupiono 2 maszyny do szycia specjalnie dla pracowni żeńskiej.Posiada 231 poz.inw.zaś biblioteka 21 dzieł.

5.Gabinet historyczny wykazuje 18 map i 71 obrazów ze zbiorów starych, 25 map zakupionych.

6.Gabinet matematyczny: 45 poz.przyborów do rysowania 45 do geometrii i 18 do geometrii wykreślnej, wszystkie z dawnych zbiorów.

C.Biblioteki.1.Biblioteka nauczycielska liczy 134 dzieł w 160 tomach zakupionych przeważnie przez W.W.O.P.

2.Biblioteka uczniowska liczy 598 poz.w 807 tomach zakupionych w b.r.częściowo ofiarowanych przez gimnazjum w Pszczynie i Chorzowie.Ilość wypożyczeń 2740 średnio więc 7-8 na ucznia.

3.Biblioteka podręczników szkolnych liczy 2099 pozycji zakupionych w ciągu roku.Koszta nabycia i oprawy podręczników wynoszą 5038zł Wypożyczano je biednym uczniom za opłatą 10-30 gr.

M u z y k a .

Celem nauczania muzyki i śpiewu było przyzwyczajanie do pielęgnowania piśni i muzyki.W klasie I i II śpiew był obowiązkowy zaś uczniowie klas wyższych należeli do chóru szkolnego.Prowadzono również naukę gry na skrzypkach przy pomocy szkoły Langer'a, zaś uczniowie zaawansowani w muzyce należeli do orkiestry szkolnej.Zespoły śpiewacze i muzyczne pracowały bardzo intensywnie, o czym świadczy 11 występów w b.r.

Szkolne audycje muzyczne, mające na celu rozbudzenie estetycznej wrażliwości na przeżycia muzyczne, przyzwyczajanie do obcowania z muzyką, zaznajomiły uczniów 1/ z twórczością Wieniawskiego 2/z tańcami polskimi i obcymi.Wykonawcami byli p.Słonawski/skrzypce/i orkiestra międzygimnazjalna; organizatorem i prelegentem prof.Rykała.

Biblioteka muzyczna i zbiory są bardzo ubogie i wymagają należytego uzupełnienia.

P e r s o n e l s z k o l n y w r.1938/39.

D y r e k t o r :

1.Dr. J a k u b o w s k i Józef, VII st.służb.delegowany zarz.Nr O.P.I 47b/10 z dnia 15 X 1938 z Państw.Gimn.im.St.Kostki w Chorzowie do tut.Zakładu, pełnił obowiązki dyrektora do 15 XI 38, następnie przeniesiony na równorzędne stanowisko do Państw.Gimn.im.A.Asnyka w Boguminie zarz.Woj.Śl.Nr O.P.I 47b/10 z dn. 15 XI 1938, uczył prop.fil.VIII - 3 godz.tyg.

2.F o l w a r c z n y Rudolf, VII st.służb., b.stały prof.Polsk.Gimn.Real.w Orłowej, od 12 X 1938 p.o.dyrektora w Państw.Gimn. w Boguminie, od 15 XI 1938 p.o.dyrektora w II Państw.Gimn. w Orłowej /zarz.Woj.Śl.Nr O.P.II F 214/1 z dnia 15/XI 1938 - uczył prop.fil. w kl.VIII - 3/3 godz.tyg.

N a u c z y c i e l e :

1.B u r i a n Wiktor, VII st.szk., naucz.I Państw.Gimn.w Orłowej, uczył w tut.Zakładzie chemii w kl.VI - 2/2 godz.tyg.

2.C e b u l a n k a Stefania, VIII st.służb.przeniesiona z urz. z Państw.Gimn.Męsk. w Myszkowicach /Nr O.P.II C 266/11 z dnia 28 X 1938/ pełni obowiązki w tut.Zakładzie od 28 X 1938 jako opiekunka dziewcząt, zawiad.bibl.dla młodzieży, wychowawczyni kl.IIIa /do 28 II 1939 / i kl.VII /od 1 III 1939/, uczyła j.pol. w kl.IIIa - 7/7, IVb - 5/5, VII-6/6, VIII - 6/6, razem 24/24 godz.tygodniowo.

3.C h a m u ł a Wawrzyniec, VII st.służb.przeniesiony na prośbę własną z Państw.Gimn.Stol.i Państw.Szk.Przem.Drzew.w Kołomyi /Nr O.P.II - 91/C - 136 z dnia 18 XI 1938 / pełni obowiązki w tut.Zakładzie od 1 XII 1938 jako opiekun świetlicy dla młodzieży, opiekun Kółka Dram.-scen. i organizator uroczystości szkolnych, referent zbiórki na FON na terenie Zakładu, wychow. kl.IIIa /od 1 II 1939 /, uczył j.pol. w kl.IIIa - 6/5, IIIb-C/5, IVa - 5/5, V-6/6, VI-6/6, razem 23/27 godz.tygodn.

4.C h ł a n d a Józef, IX st.szk., b.naucz.Państw.Gimn. w Rzeszowie, mian.zarz.Nr.O.P.II-91/C 86 z dnia 26 X 1938, pełni obowiązki w tut.Zakładzie jako sekretarz Rady Pedagogicznej, opiekun samorządu uczniowskiego, wychow.kl.Ia /dc 28 II 1939/ i IIa /od 1 III 1939/, uczył hist.w kl.Ia - 3/3, Ib - 3/3, IIa - 3/3 IIb - 3/3, IIa - 3/3, V-4/4, VI-5/5, razem 24/24 godz.tygodn.

5.Dr D o m a g a l s k i Władysław, VIII st.służb., przeniesiony na własną prośbę z 7-kl.Publ.Szk.Pow.w Sosnowcu / Nr O.P.II-D 344/1 z dnia 1.XI.1938 / pełni obowiązki w tut.zakładzie od dn.12.XI.1938 jako zawiad.gab.przyrod.i chem., wychow. kl.V, uczył przyr.w kl.IIIa-5/5, V-6/5, VI-3/3, VII-2/2, VIII-2/2, chem. w kl.V-0/5, mat.w kl.Ia-4/0, razem 22/22 godz.tyg.

6.Dr ó z d Alojzy, VII st.służb., b.stały prof.Polsk.Gimn.Real. w Orłowej, pełni obowiązki w tut.Zakładzie od dnia 26.X.1938 /Nr.O.P.II-91/D-92 z dnia 25.X.1938/ jako zawiad.bibl.naucz. opiekun Męskiej Druż.Harc.i Harc.składnicy przyborów szk., wychow.kl.IIb /do dn.28.II.1939/ i Ia /od dn.1.III.1939/ uczył

j. pol. w kl. Ia-7/7, Ib-7/7, Iib-7/7, hist. w kl. VIII-4/4, razem 25/25 godz. tyg.

7. **F o l w a r c z n y** Jan, VI st. służb., b. st. prof. Pol. Gimn. Real. w Orłowej, pełni obowiązki w tut. Zakładzie od 25.X.1938 /Nr. O.P. II-91/F-54 z dnia 28.X.1938/ zawiad. gab. matemat. wychow. kl. Iib /od 1.III.1939/ uczył matem. w kl. Iib-4/4, IIIa-3/3, IVa-3/3, IVb-3/3, V-3/3, VI-3/3, VIII-2/2, razem 21 godz. tyg. ponadto nadobow. geom. wykrz. w kl. VII-2/2, VIII-2/2, razem 4 godz. tyg. w I P. Gimn.
8. **J a n ó a r** Antoni, VI st. służb., b. st. prof. Pol. Gimn. Real. w Orłowej, pełni obowiązki w tut. Zakładzie od dn. 25.X.1938 /Nr. O.P. II-91/J-78 z dn. 28.X.1938 /jako wychow. kl. VII/ do dn. 28.II.1939 /uczył j. niem. w kl. IIIb-6/4, V-5/5, VI-3/3, VII-3/3, VIII-2/2, j. franc. w kl. VII-5/5, VIII-3/3, razem 27/25 godz. tyg.
9. **L a c h m a n ó w n a** Maria, IX st. służb. poprzednio naucz. w Pryw. Gimn. SS Niepokalanek w N. Sączu, mian. Nr. O.P. II-91/L-4 z dn. 26.X.1938, pełni obowiązki w tut. Zakładzie od dn. 1.XI.1938 jako zawiad. gab. geogr., opiek. szkol. Kółka P.B.K., wychow. kl. Iib, uczyła geogr. w kl. Ib-3/3, IIa-3/3, IIIa-3/3, Iib-3/3, IVa-3/3, IVb-3/3, V-3/3, VI-2/2, razem 23 godz. tyg.
10. **M a t c z a k o w a** Janina, VII st. służb., poprzednio naucz. Pryw. Gimn. Żeńsk. w Zawierciu, mian. Nr. O.P. II-91/M-250 z dn. 8.XI.1938, pełni obowiązki w tut. Zakładzie od dn. 3.XI.1938 jako wychow. kl. IVa, uczyła przyr. w kl. IIa-3/3, Iib-3/3, IVa-7/9, IVb-7/9, geogr. w kl. Ia-3/3, razem 23/27 godz. tyg.
11. **M r ó z e k** Jan, VII st. służb., przeniesiony na własną prośbę z 8-kl. Publ. Szk. Pow. w Bielsku /Nr. O.P. II-91/M-416/22 z dn. 25.X.1938/ pełni obowiązki w tut. Zakładzie od dn. 24.X.1938 jako zawiad. gab. rysunk. i prac. zaj. prakt. dla chł., uczył zaj. prakt. chł. w kl. IA-2/2, Ib-2/2, IIa-2/2, Iib-2/2, IIIa-2/2, IIIb-2/2, IVa-2/2, IVb-2/2, rysunk. Ia-2/2, Ib-2/2, IIa-2/2, Iib-2/2, razem 24/24 godz. tyg.
12. **O n d e r k ó w n a** Bronisława, IX st. służb. b. supl. prof. Pol. Gimn. Real. w Orłowej, pełni obowiązki w tut. zakładzie od 26.X.1938 /Nr. O.P. II-91/O-45 z dn. 25.X.1938/ jako opiek. Żeńskiej Druż. Harc., Szkol. Koła L.O.P.P., uczyła ćwic. ciel. dziewcz. w kl. Ia + b-2/2, IIa+b-2/2, IIIa+b-2/2, IVa+b-2/2, V +VI-2/2, VII+VIII-2/2, gier. izab. w kl. IIIa+b-2/2, IV+V-2/2, P.W. w kl. VI-2/2, VII+VIII 2/2, razem 20 godz. tyg.
13. **R o b a c z e w s k a** Gertruda, IX st. służb. przeniesiona na własną prośbę z Państw. Gimn. w Piekarach Śl. /Nr. O.P. II-91/R-258/4, z dn. 2.XI.1938 / pełni obowiązki w tut. Zakładzie od dn. 24.X.1938 jako zawiad. gab. kult. klas., wychow. kl. VI, uczyła j. łac. w kl. IIIa-0/5, IIIb-0/5, IVa-3/3, IVb-3/3, VI-4/4, VII-3/3, VIII-3/3, j. pol. w kl. IIIb-6/0, razem 25/29 godz. tyg.
14. **R y k a ł a** Jan, VII st. służb., przeniesiony z urzędu Państw. Gimn. w Katowicach do Państw. Gimn. w Cieszynie Zach., stąd do tut. Zakładu /Nr. O.P. II-R-179/18 z dn. 25.X.1938/ pełni obowiązki w tut. Zakładzie od dn. 19.XI.1938 jako zawiad. zbiorów do muzyki i śpiewu, uczył śpiewu Ia-2/2, Ib-2/2, IIa-2/2, Iib-2/2, razem 8 godz. tyg.
15. **S z y m e c z e k** Józef, IX st. służb., mian. Nr. O.P. II-91/SZ-76 z dn. 27.X.1938 / pełni obowiązki w tut. Zakładzie od 26.X.1938 jako zawiadawca bibl. podręcz. nauk. dla niezamożnej młodz., wychow. kl. IIIa /do 31.I.1939/-naucz. j. niem. w kl. Ia-2/2, Ib-2/2, IIa-2/2, Iib-2/2, IIIa-6/4, IVa-5/5, IVb-5/5, razem - 24/22 godz. tyg.
16. **K s. T r o m b i k** Karol, VI st. służb., b. stały prof. Pol. Gimn. Real. w Orłowej, naucz. I Państw. Gimn. w Orłowej, pełni obowiązki jako katecheta i naucz. religii ewang. w kl. Ia łącznie z kl. I P.G. I-2/2, Ib-2/2, IIa-2/2, Iib łącznie z kl. II P.G. I-2/2, IIIa-2/2, IIIb łącznie z kl. III P.G. I-2/2, IVa-2/2, IVb łącznie z kl. IV P.G. I.-2/2, V łącznie z kl. VIIb P.G. I-2/2, VIII łącznie z kl. VIII P.G. I-2/2, razem 24 godz. tyg.
17. **D r U d z i e l a** Stanisław, VI st. służb., przeniesiony z urzędu Państw. Liceum i Gimn. w Rybniku /Nr. O.P. II-U-2/10 z dn. 25.X.1938/ pełni obowiązki w tut. Zakładzie od dn. 26.X.1938 jako zawiad. gab. hist. opiekun Kółka Krajoznawczego, wychow. kl. IVb, naucz. hist. w kl. IIIb-3/3, IVa-4/4, IVb-4/4, VII-5/5, geogr. w kl. Iib-3/3, VII-2/2, VIII-2/2, razem 23 godz. tyg.
18. **W o d y k** Stanisław, VIII st. służb., przeniesiony na własną prośbę z Pryw. Gimn. Biskupiego w Wieluniu /Nr. O.P. II-91/W-134 z dn. 10.XI.1938/, pełni obowiązki w tut. Zakładzie od dn. 12.XI.1938, jako zawiad. zbiorów gimnast. i sprzętu P.W. i W.F., opiekun Męskiego P.W. i W.F., naucz. ćwiczeń ciel. dla chł. w kl. Ia+Ib-2/2, IIa+Iib-2/2, IIIa+IIIb-2/2, IVa+IVb-2/2, V+VI-2/2, VII+VIII-2/2, gier i zagaw w kl. IIIa+IIIb-2/2, IV+V-2/2, P, W. i W. F. VI-2/2, VII+VIII-2/2, razem 24 godz. tyg.
19. **W o j a k o w s k a** Stefania, VIII st. służb., przeniesiona na własną prośbę z Pryw. Gimn. Żeńsk. w Brodach /Nr. O.P. II-91/W-4 z dn. 3.XI.1938/, pełni obowiązki w tut. Zakładzie od dn. 1.XI.1938, jako zawiad. pracowni zaj. prakt. dla dziewcząt, opiekunka szkol. Koła P.C.K. wychow. kl. Ib, naucz. zaj. prakt. dla dziewcząt w kl. Ia-2/2, Ib-2/2, IIa-2/2, Iib-2/2, IIIa-2/2, IIIb-2/2, IVa-2/2, IVb-2/2, przyr. w kl. Ia-3/3, Ib-3/3, IIIb-5/5, razem 27/27 godz. tyg.
20. **Z a m i a r a** Marian, IX st. służb., kontrakt. naucz. Państw. Gimn. I w Orłowej, uczył w tut. Zakładzie jako naucz. kontrakt. j. franc. w kl. VI-4/4 godz. tyg.
21. **Z u c z e k** Józef, VIII st. służb., b. stały prof. Pol. Gimn. Real. w Orłowej, pełni obowiązki w tut. Zakładzie od dn. 26.X.1938 /Nr. O.P. II 91/Z-94 z dn. 28.X.1938/, jako zawiad. gab. fizycz., referent dla spraw oszczędności, wychow. kl. VIII, naucz. matemat. w kl. Ia-0/4, Ib-4/4, IIa-4/4, Iib-3/3, VII-2/2, fizyki w kl. V-6/0, VII-3/3, VIII-3/3, razem 25/23 godz. tyg.
22. **K s. Ż y ł a** Fryderyk, VIII st. służb., b. katecheta szkół powsz. w Karwinie, pełni obowiązki w tut. Zakładzie od dn. 26.X.1938 /Nr. O.P. II-91/Z-94 z dn. 28.XI.1938/, jako katecheta i naucz. religii rzym. kat. w kl. Ia-2/2, Ib-2/2, IIa-2/2, Iib-2/2, IIIa-2/2, IIIb-2/2, IVa-2/2, IVb-2/2, V-2/2, VI-2/2, VII-2/2, VIII-2/2, razem 24 godz. tyg. Nadto był kierownikiem dożywiania uczniów.

L e k a r z e s z k o l n i :

1. **D r K o t a s** Rudolf pełni obowiązki lekarza szkolnego dla chłopców, razem 8 godz. tyg.

2. Cichowski Ryszard, lekarz-dentysta prowadził od 1.II. do 31.V.1939 ambulatorium dentystyczne dla tut. zakładu, razem 13 godz. tyg.

Zniżki godzin:

Folwarczny Rudolf, p.o. dyrektora z 6 godz. na 3 godz. celem umożliwienia organizacji zakładu.
Rykała Jan, z 27 na 21 godz. tyg. / W.O.P. Nr O.P. II-R-179/15 z dn. 4.VII.1938/ celem kontynuowania studiów muzycznych.

Uzupełnienie etatu i nauka w innych zakładach:

1. Folwarczny Jan, uczył w I Państw. Gimn. - 4 godz. tyg.
2. Jan ó ar Antoni, uczył 2 godz. tyg. tamże.
3. Mr ó z ek Jan, uczył 12 godz. tyg. tamże.
4. O n d e r k ó w n a Brona, uczyła w Państw. Gimn. Kup. w Orłowej 8 godz. tyg.
5. W o d y k Stanisław, uczył 14 godz. tyg. tamże.
6. K s z y ż a Fryderyk, uczył w Szk. Handl. w Orłowej 8 godz. tyg.

Dłuższe urlopy:

O n d e r k ó w n a Brona od 10-23.I.1939 dla odbycia kursu p.w. / U. W. Śl. - W.O.P. Nr. O.P. II-O-151/3 /.

Cdznaczenia:

C h a m u ł a Wawrzyniec odznaczony srebrnym Krzyżem Zasługi / Prez. Rady Min. Nr 5209/Or z dn. 20.III.1939/ Ponadto otrzymał w dowód uznania za pracę oświatową w T.S.L. pierścień pamiątkowy oraz jego imieniem nazwano Dom Ludowy w Piadychach ad Komyja.

Personel administracyjny:

- 1/ B o s k ó w n a Wanda od 1.XI.1938 - 4.I.1939 - sekretarka.
- 2/ S a r g a n k ó w n a Helena od 4.I.1939 - sekretarka.

Służba:

B a ł o n Józef, prow. woźny w XI st. służb.
N i e m o z y k Fryderyk, pom. woźn., dietariusz.
2 sprzątaczk.

Egzamin dojrzałości:

Egzamin dojrzałości odbywał się w dniach 23 - 26 maja w części piśmiennej, zaś w dniach 5 - 7 i 9 czerwca w części ustnej na podstawie Regulaminu egzaminu dojrzałości w szkołach średnich ogólnokształcących na obszarze Ziem Odzyskanych województwa śląskiego. Termin został ustalony zarządzeniem U. W. Śl. W.O.P. z dn. 6.V.1939 Nr. O.P. IV-196/1.

Do egzaminu dojrzałości zostało dopuszczonych 14 abiturientów i 13 abiturientek.

Tematy:

Z języka polskiego: /do wyboru/

1. Który utwór literatury polskiej najbardziej mnie zaciekawił i dlaczego?
2. Najwybitniejsze rysy charakteru Polaków na przykładach głównych postaci "Pana Tadeusza".
3. W jaki sposób myślę spełnić swe obowiązki wobec Państwa, gdy wejdę w szeregi dorosłego społeczeństwa.

Z języka francuskiego: -/do wyboru/

1. Mes souvenirs d'enfance /temat wolny/
2. Młodość generała Drouot /reprodukcja/
3. Voltaire - Zadig: Le corridor de la tentation /tłum./

Z języka niemieckiego: /do wyboru/

1. Die Bedeutung des Turnens und des Sportes /tem. wolny/
2. Co nagle - to po diable /reprodukcja/
3. Der seltsame Traum - /tłumaczenie/

Z języka łacińskiego:

Cornelius Nepos: Hannibal c. 12, 13.

Z matematyki:

1. Rozwiązać układ równań:

$$\frac{1}{\sqrt{x-y}} - \frac{1}{\sqrt{x+y}} = \sqrt{x^2 - y^2}$$
$$a^x = \sqrt[3]{a^{5y}}$$

2. Promienie podstaw prostego stożka ściętego wynoszą R=8m i r=2m, bok zaś tworzy z podstawą kąt $\alpha = 50^\circ 19' 25''$. Obliczyć promień kuli, która ma z tym stożkiem równą objętość.

Za dojrzałych zostali uznani następujący abiturienti:

1. Cachołówna Maria, ur. 22.VII.1919 w Karwinie, 2. Cechel Edwin, ur. 10.IX.1920 w Darkowie, 3. Cimałówna Aurelia, ur. 22.VI.1921, 4. Czarna... 4. Dzierżawa Emil, ur. 2.XI.1920 w Markłowicach Gór.
5. Fuzkówna Helena, ur. 8.V.1920 w Stonawie, 6. Janiurek Antoni, ur. 24.III.1917 w Karwinie, 7. Koch Rudolf, ur. 23.XII.1920 w Stonawie, 8. Kocyan Alojzy, ur. 9.VIII.1921 w Trzycieżu, 9. Kolarz Bogumił, ur. 10.V.1921 w Darkowie, 10. Lugschówna Agnieszka, ur. 13.IV.1919 w Orłowej, 11. Michalik Oton, ur. 21.II.1921 w Karwinie, 12. Mitrężanka Helena, ur. 1.VII.1919 w Piotrowicach, 13. Cweczarzy Henryk, ur. 2.VII.1920 w Darkowie, 14. Paździorówna Hilda, ur. 3.IX.1921 w Mostach Śl., 15. Potysz Eugeniusz, ur. 3.X.1919 w Karwinie, 16. Przeczkówna Anna, ur. 29.IV.1920 w Suchej Śred., 17. Przybyła Leopold, ur. 3.XI.1919 w Karwinie, 18. Puchała Eugeniusz, ur. 7.III.1918 w Karwinie, 19. Puchałówna Wanda, ur. 11.IV.1920 w Karwinie, 20. Rakusówna Apolonia, ur. 13.IX.1919 w Lutyni W., 21. Raszka Rudolf, ur. 11.XII.1918 w Karwinie, 22. Rzyman Karol, ur. 25.XII.1920 w Łazach, 23. Stanieczkówna Danuta, ur. 15.IX.1920 w Orłowej, 24. Tatkówna Wanda, ur. 14.III.1921 w Witkowicach, 25. Tomanówna Kornelia, ur. 22.XI.1920 w Łazach, 26. Undas Leopold, ur. 10.IX.1919 w Karwinie, 27. Wronkówna Anna, ur. 3.VII.1920 w Dzieńmorowicach.

I. Organizacja roku szkolnego: Wpisy do gimnazjum i egzaminy wstępne /dodatkowe/ odbyły się od 12-25.X.1938. 2) 26.X. Nastąpiło uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 1938/39, poprzedzone nabożeństwem w kościele katolickim i ewangelickim. W uroczystości wzięła udział P. Wizytator Miłoz Sołtys, Kierownik Oddziału Szkół Średnich. 3) 27.X.1938 przeprowadzono podział uczniów na 2 zakłady. /I.P.G. Męsk. i II.P.G. Koeduk./ 4) Od 23.XII.1938 do 9.I.1939 włącznie trwały ferie Bożego Narodzenia. 5) Dnia 31. I.1939 nastąpiło zakończenie pierwszego półrocza. Świadectw półrocznych nie wydano. 6) Dnia 31.III.1939 zakończono II okres nauki. 7) Od 5-12.IV. włącznie trwały ferie Wielkanocne. 8) W dniach 23-26.V.1939 odbył się pisemny, a w dniu 5-9.VI. ustny egzamin z języka polskiego dla uczniów kl.VIII. 9) Dnia 21.VI.1939 zakończono rok szkolny uroczystymi nabożeństwami w kościele katolickim i ewangelickim i rozdaniem świadectw.

II. Życie religijne: Młodzież ohydwa wyznań przystąpiła trzykrotnie do Spowiedzi i komunji świętej. W trzecim terminie odbyły się również rekolekcje. 2. Dnia 17.II.1939 młodzież wysłuchała audycji radiowej w związku ze śmiercią Papieża Piusa XI, a 18.II.1939 wzięła udział w nabożeństwie. 3. Dnia 19.V. młodzież wyznania ewangelickiego wzięła udział w powitaniu księdza Biskupa Burschego w związku z wzięciem zboru.

III. Uroczystości i obchody: 1. Dnia 13.X.1938 wzięła młodzież udział w przywitaniu Naczelnego Wodza Edwarda Śmigłego Rydza. 2. 7.X.1938 witała przybyłego do Orłowej Pana Ministra W.R. i O.P. Prof. Dr. Wojciecha Świątosławskiego. 3. 10.XI.1938 odbył się uroczysty poranek z okazji 20-lecia odzyskania Niepodległości. 4. 11.XI.1938 młodzież wzięła udział w powitaniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Dr. Ignacego Mościckiego w Karwinie. 5. 29.XI.1938 odbył się poranek szkolny z okazji powstania listopadowego. 6. 6.XII. szkolne Koło P.B.K. zorganizowało wieczór św. Mikołaja dla stacjonowanego wojska w Orłowej. 7. 24.XII.1938 młodzież urządziła opłatek dla żołnierzy. 8. 21.I.1939 urządzono poranek dla uczczenia rocznicy powstania styczniowego. 9. 1.II.1939 młodzież wzięła udział w nabożeństwie a następnie w uroczystej akademii w sali Sokoła zorganizowanej dla młodzieży szkolnej i starszego społeczeństwa, przez młodzież szkolną z okazji Imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. 10. 18.III.1939 młodzież wysłuchała audycji radiowej w związku z uroczystością Imienin Naczelnego Wodza. 11. 18.III.1939 młodzież wysłuchała wyjątków z pism Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. 12. 2.V.1939 młodzież obu zakładów zorganizowała poranek z okazji rocznicy konstytucji 3 maja, a 3.V.1939 wzięła udział w nabożeństwie i defiladzie. 13. 12.V.1939 młodzież brała udział w nabożeństwie żałobnym i poranku szkolnym jako w czwartą rocznicę Zgonu Pierwszego Marszałka Polski.

IV. Przedstawienia, koncerty, wystawy, wykłady: Młodzież wzięła udział w następujących imprezach: 3.XII.1939 w audycji radiowej, poświęconej twórczości Wieniawskiego i Chopina. Wykonawcą był Pan Stonawski. Program objaśnił prof. Rykała. 19.I.1939 młodzież wzięła udział w wykładzie propagandowym o oszczędności. Wykład wygłosił Pan Pałkoń dyrektor KKO w Orłowej. 20.I.1939 uczniowie wzięli udział w przedstawieniu teatralnym "Gałązka rozmarynu" u Nowakowskiego, wystawionym przez teatr katowicki. Dnia 24.II.1939 uczniowie wzięli udział w przedstawieniu teatralnym P. Pan Jowialski-komedia Fredry/odegranym przez teatr katowicki. 24.I.1939 uczniowie wzięli udział w przedstawieniu filmowym sztuki "Kościuszkę pok Racławicami". 29.I. uczniowie wzięli udział w przedstawieniu teatralnym "Polska krew" odegranym przez zespół z operetki poznańskiej, a 16.II. w poranku recyta-

torskim p.K. Richterówny. W dniu 9.III.1939 r. została zorganizowana staraniem prof. Rykały audycja muzyczna, poświęcona tańcom polskim i obcym. Wykonawcami byli uczniowie I i II gimnazjum, program objaśnił prof. Rykała. W dniu 31.III.1939 r. wzięła młodzież udział w przedstawieniu teatr. "Placówki" B. Prusa, odegranej przez zespoły dramat.-scen. I i II Gimnazjum. Dnia 1.IV.1939 r. powtórzono to samo przedstawienie dla publiczności przeznaczając czysty dochód na FON. W dniu 2 i 3.IV.1939 r. zwiedzili uczniowie Ruchomą Wystawę Malarstwa i Grafiki Polskiej, - Dnia 21.V.1939 r. odbył się koncert wokalnie-muzyczny, zorganizowany staraniem prof. Rykały dla szerszych sfer publiczności. Na program złożyły się utwory kompozytorów polskich i obcych. Wykonawcami byli uczniowie obu Zakładów. Czysty dochód przeznaczono na fundusz ubogich uczniów obu Zakładów. Dnia 5.VI.1939 r. wzięli uczniowie udział w poranku recytatorskim, zorganizowanym przez Samorząd Uczniów Państwowego Gimnazjum w Katowicach.

V. Wycieczki krajoznawcze:

Dnia 29.IV.1939 r. wzięła młodzież udział w uroczystości "Święta Lasu", organizując wycieczkę do Szumbarku, gdzie zasadziła drzewka, dostarczone przez Zarząd lasu. Dnia 3.V.1939 r. młodzież naszego Zakładu wzięła udział łącznie z innymi szkołami z Zaolzia w wycieczce do Warszawy, wynosząc z pobytu w stolicy Polski wiele miłych wspomnień. W dniach od 9 do 14.V.1939 r. odbyła się wycieczka do Wilna. Udział w wycieczce wzięli uczniowie klas wyższych. Wycieczkę prowadził p. Dyrektor Rudolf Polwarczny. Wycieczka zwiedziła Wilno, Żułów, Pikiliszki i jezioro Werki oraz brała udział w uroczystej akademii ku czci sp. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Młodzież szkolna złożyła hołd Sercu Wielkiego Marszałka i Jego Matce na ementarzu na Rossie. W dniach od 7 do 10 czerwca odbyła się wycieczka do Krakowa i Wieliczki w związku z odbywającymi się "Dniami Krakowa". Wycieczkę prowadził prof. Chłanda Józef, nadto w charakterze opiekunów uczestniczyli w niej profesorowie: ks. prof. Żyła, Mateczakowa i Robaczewska. W wycieczce wzięła udział 80 osób, a to 32 dziewcząt i 48 chłopców. Uczestnicy zwiedzili zabytki Krakowa oraz kopalnię soli w Wieliczce. W dniach 9 i 10.VI.1939 r. odbyła się wycieczka do Beskidu Śląskiego. Trasa prowadziła: koleją z Orłowej do Bystrzycy, stąd pieszo na Czantorię Stożek, następnie /drugiego dnia/ zejście do Wisły, gdzie zwiedzono pałac letni Prezydenta Rzeczypospolitej, z Wisły koleją do Orłowej. Ilość uczestników 76. Kierownikami byli prof. Maria Lachmanówna, Mrózek Jan, Dr. Udziela, Stanisław. W dniach 7, 8, 9, i 10 odbyła się koncentracja Hufca PWK w Istebnej. W koncentracji wzięły udział uczennice kl. VI i VII. wraz z komendantką prof. Onderkówną Bronisławą.

VI. Wizytacje:

P. Wizytator ministerialny p. Dr. Brycki wizytował nasz Zakład w dniu 15.XII.1938 r. przysłuchiwał się lekcjom: jęz. polskiego w kl. VIII i IVa i geografii w kl. IIIa. Wizytator ministerialny p. Dr. Tad. Bornholtz oraz p. Wizytator Miłoz Sołtys wizytowali w dniu 19.IV.1939 r. lekcje języka polskiego w kl. IIIb, fizyki w kl. VII i historii w kl. IIIa. Pan Wizytator Miłoz Sołtys odwiedził ponadto kilkakrotnie nasz Zakład w związku z jego organizacją oraz dla zbadania jego potrzeb. Wizytator ks. Dr. Henryk Proksch wizytował w dniu 7.II.1939 r. lekcje religii rzym-kat. w kl. VII i VIII. Wizytator p. Mgr. Wład. Czarniecki wizytował lekcje gimnastyki. Wizytator p. Dr. Stan. Hilewicz wizytował nasz Zakład interesując się głównie stanem zdrowotnym uczniów, czynnościami gabinetu dentystycznego oraz opl. Zakładu. Wizytator ministerialny p. Dr. P. Jeż wizytował hufiec szkolny. Właściwy wizytator Zakładu p. Dr. Wł. Dziegiel wizytował nasz Zakład kilkakrotnie w zwią-

zku z organizacją Zakładu, zwłaszcza zaś w dniach 22 - 25 II. 1939 r. wizytował poszczególnych nauczycieli Zakładu, przeglądał wypracowania piśmienne, interesował się pracami organizacji szkolnych, zaś w dniu 6. VI 1939 r. przystąpił do egzaminu dojrzałości.

Ze strony Wszystkich PP. Wizytatorów jak i wogóle Władz Szkolnych doznawał nasz Zakład w ciągu roku wiele dowodów nadzwyczajnej troski o dobro Zakładu i młodzieży.

VII. Notatka o śmierci ucznia:

Dnia 10 listopada 1938 r. zmarł po krótkiej chorobie wzorowy i zdolny uczeń kl. IIa sp. Edward Piłich z Łazów. W pogrzebie, który odbył się dnia 13 listopada wzięły udział obydwie klasy drugie. Nad grobem pożegnał go w imieniu Gimnazjum ks. prof. K. Trombik i prof. Alojzy Drózd w zastępstwie gospodarza klasy, w imieniu zaś młodzieży zagnał Zmarłego uczeń klasy IIb Stala Henryk.

Stypendia.

Z ważniejszych stypendiów należy wymienić 18 stypendiów dla uczniów tut. zakładu udzielonych włącznie w sumie 1675 zł przez Komisję Stypendialną w Katowicach, 2 stypendia 100+200 zł/tej samej Komisji dla jednego ucznia oraz 1 stypendium 300 zł/ im. K. Miarki i p. Stalmacha. Urząd Wojewódzki Śląski - W.O.P. przyznał kwotę 1100zł na uczniów w bursie i na stancjach. Z fundacji św. p. Matuszka otrzymało 16 uczniów mniejsze stypendia włącznie kwocie 185 zł.

Wyróżnienia uczniów.

1. Plitko Jan, uczeń klasy V, został odznaczony Krzyżem Niepodległości za zasługi w okresie pogotowia wojennego w 1938 r.

2. Węglorzówna Kazimiera, uczennica klasy III i Kunz Zbigniew uczeń klasy VI brali udział jako delegaci młodzieży w powitaniu Naczelnego Wodza Marszałka Edwarda Smigłego-Rydzka i w związku z tym otrzymali od Niego upominek w postaci ozdoby wydanej książki "Wodzowie polscy" z odnośną dedykacją. Książki te im wręczył dyrektor zakładu w dniu Imienin Naczelnego Wodza.

Statystyka uczniów.

Klasa	1a	1b	2a	2b	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8	Razem
1. Liczba uczniów w r. szk. 1938/39													
przyjęto uczniów	27	27	32	34	43	41	32	31	34	35	31	28	395
w ciągu roku przybyło	4	6	4	2	-	5	-	-	-	-	-	-	21
w ciągu roku ubyło	4	4	-	2	7	5	7	5	7	6	5	1	53
pozostało	27	29	36	34	36	41	25	26	27	29	26	27	363
w tym: chłopców	14	16	22	23	22	26	15	15	17	18	16	14	218
dziewcząt	13	13	14	11	14	15	10	11	10	11	10	13	145
razem	27	29	36	34	36	41	25	26	27	29	26	27	363
Między nimi było:													
z pol. gimn. promow.	-	-	12	13	14	11	17	10	10	22	12	24	161
z pol. gimn. repetentów	1	-	-	-	2	1	1	-	-	1	1	-	7
z innych szkół promow.	-	5	13	13	9	14	5	4	9	-	12	3	87
z innych szkół repet.	-	-	-	-	1	1	-	-	-	6	1	-	9
na podst. egz. wstęp.	26	24	11	8	8	9	2	4	-	-	-	-	92
z I kl. nowego typu	-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	-	-	7
razem	27	29	36	34	36	41	25	26	27	29	26	27	363
2. Wyznanie													
rzym. kat.	17	21	23	24	23	29	17	18	21	25	22	21	261
ewangel.	8	8	10	10	10	10	8	8	6	4	4	6	92
możesz.	2	2	3	3	3	2	-	-	-	-	-	-	10
razem	27	29	36	34	36	41	25	26	27	29	26	27	363
3. Narodowość													
Polaków	26	27	34	29	28	30	24	26	26	27	23	27	327
Czechów	-	1	2	5	5	9	1	-	1	2	3	-	29
innych narodowości	1	1	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	7
razem	27	29	36	34	36	41	25	26	27	29	26	27	363
4. Miejsce urodzenia													
w siedzibie zakładu	1	1	4	3	2	6	2	-	1	1	2	2	25
w powiecie	20	20	23	26	28	26	22	23	21	21	23	21	274
w wojew. śląskim	3	1	6	3	3	4	-	1	3	6	-	3	33
w innych wojewódz.	3	7	3	2	1	3	-	-	-	-	-	-	19
poza granicą państwa	-	-	-	-	2	2	1	2	2	1	1	1	12
razem	27	29	36	34	36	41	25	26	27	29	26	27	363
5. Miejsce zamieszkania													
u rodziców w Orłowej	3	3	7	5	4	9	1	1	1	2	2	2	40
na stacji i w bursie	-	1	-	-	1	2	-	1	1	3	-	4	13
dojeżdż. koleją, autob.	10	10	14	16	15	15	9	9	10	17	8	14	153
dojeżdż. rowerem	6	-	2	3	5	4	2	3	5	4	4	-	38
dochodzą	8	7	13	10	11	11	13	12	10	3	12	7	117
razem	27	29	36	34	36	41	25	26	27	29	26	27	363
6. Wiek													
mających lat 10	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
" " 11	18	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
" " 12	8	14	13	20	-	-	-	-	-	-	-	-	55
" " 13	-	1	19	12	9	15	-	-	-	-	-	-	56
" " 14	-	-	4	-	23	18	9	11	-	-	-	-	65
" " 15	-	-	-	2	4	6	11	10	13	-	-	-	46
" " 16	-	-	-	-	-	2	3	4	10	6	2	-	27
" " 17	-	-	-	-	-	-	2	1	3	15	7	1	29
" " 18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	11	11	28
" " 19	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	6	10	19
" " 20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
" " 21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
" " 22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
razem	27	29	36	34	36	41	25	26	27	29	26	27	363

K l a s a	1a	1b	2a	2b	3a	3b	4a	4b	5	6	7	8	Razem
7. Taksa administr.													
zwol. w całości w I Ip.	2	1	4	2	5	4	4	1	3	1	-	-	27
zwol. częściowo w I Ip.	15	18	20	22	19	27	11	22	10	20	18	27	229
płacą całą takse w I Ip.	10	10	12	10	12	10	10	3	14	8	8	-	107
Razem	27	29	36	34	36	41	25	26	27	29	26	27	353
8. Zawód rodziców:													
rolników	-	1	-	1	1	1	-	-	-	2	-	1	7
przemysłowców, kupców	3	2	4	2	6	5	1	1	-	2	1	-	27
rzemieślników	-	2	-	-	-	3	2	3	1	-	2	4	17
urzędników prywatnych	8	1	6	9	7	6	4	1	8	4	-	1	55
robotników i górników	8	13	17	16	8	16	8	12	12	9	15	7	141
robot. i służby handl.	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
profesorów i naucz.	3	4	1	2	1	2	1	1	1	3	3	7	29
urzędników państw.	2	3	3	1	5	4	1	1	3	3	1	-	27
urzędników komunal.	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	3
służby i robot. komun.	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3
lekarzy, inż., adwokat.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
emerytów i inwalidów	1	1	2	-	5	2	6	6	1	4	2	6	36
innych zawodów	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	4
bezrobotnych	-	1	1	2	1	1	-	-	-	1	-	-	7
zupełne sieroty	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
razem	27	29	36	34	36	41	25	26	27	29	26	27	353
9" Klasyfikacja za rok 1938/39.													
postęp bardzo dobry	3	5	6	1	3	6	1	3	2	1	2	3	36
postęp dobry lub dost.	22	20	27	28	21	24	18	15	21	23	23	24	266
post. dost. z zastrzeż.	2	1	2	4	9	8	4	6	2	5	-	-	47
postęp niedostateczny	-	3	1	1	3	3	2	2	2	-	-	-	17
przeznacz. do egz. uzup.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
nie klasyfikowano	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
razem	27	29	36	34	36	41	25	26	27	29	26	27	363

S p i s u c z n i ó w .

Uwaga: Przy uczniach, którzy wystąpili w ciągu roku szkolnego, dodano datę odejścia, nazwiska uczniów mających postęp ogólny "bardzo dobry" podkreślono.

K l a s a I a

1. Badura Danuta, 2. Bonczek Oskar, 3. Czajkowski Halina, 4. Danek Erwin, 5. Dostal Hubert/27. I. 1939/, 6. Fierla Emil, 7. Fóniok Jan, 8. Gawlas Niehosław, 9. Godula Maria, 10. Gruber Maud, 11. Hanusek Elżbieta, 12. Hanzel Rudolf, 13. Holesz Władysław, 14. Kania Jerzy/2. VI. 1939/, 15. Kozik Jan, 16. Kula Sonia /15. III. 1/39/, 17. Matuszek Duszan, 18. Mazurkiewicz Werner/4. IV. 1939/, 19. Michna Gerfried, 20. Miczka Władysław, 21. Morawiec Elżbieta, 22. Morawiec Maria, 23. Mzyk Ligia, 24. Nierostek Elżbieta, 25. Santarius Jan, 26. Sarganek Alicja, 27. Sławiński Halina, 28. Szewieczek Edeltruda, 29. Sznacka Bolesław, 30. Wechsberg Ruth, 31. Wenglorz Oswald.

K l a s a I b.

1. Absolon Wanda, 2. Adamecki Bernard, 3. Binar Franciszek, 4. ~~Pa-~~ 22. ber Janina, 5. Gwuzd Jaromira/83. I. 1939/, 6. Hanus Helena, 7. Heczko

Anna, 8. Jurczyk Ewald, 9. Konieczny Wanda, 10. Koźdoń Pawełka/14. IV. 1939/, 11. Karol Kupka, 12. Litschke Erika, 13. Morcinek Miłada, 14. Pawlas Ferdynad, 15. Parzyk Alojzy, 16. Rusnok Karol, 17. Skała Kwietosława, 18. Sowicki Franciszek, 19. Spieschek Jerzy /10. I. 1939/, Szafarczyk Szczepan, 21. Szigut Lubomir/14. I. 1939/, 22. Szwałda Danuta, 23. Uherek Stanisław, 24. Wacławik Helena, 25. Wacławczyk Eugeniusz, 26. Wawrzyczka Róża, 27. Eryk Włosok, 28. Nawalany Zbigniew, 29. Bagnowska Wanda, 30. Blajer Ryszard, 31. Ostrochański Mieczysław, 32. Kuśnierz Stanisława, 33. Mucha Henryk.

K l a s a I I a

1. Bijok Adolf, 2. Borska Jarmila/8. II. 1939/, 3. Broda Stanisław, 4. Bystron Roland, 5. Czudek Jan, 6. Fikoczek Mirosław, 7. Guzowski Leon, 8. Herman Leon, 9. Jasiński Irena/2. III. 1939/, 10. Kluz Danuta, 11. Liberda Irena, 12. Łuksza Rudolf, 13. Maskowski Juliusz, 14. Mokrosz Bronisław, 15. Nytra Rudolf, 16. Posker Lubomir/31. I. 1939/, 17. Przeczek Emilia, 18. Pyszko Eryk, 19. Samek Otmar, 20. Santarius Emil, 21. Skurczok Jadwiga, 22. Staszewski Adolf, 23. Tomala Hildegarda, 24. Twardzik Zdenka, 25. Urbanek Rudolf, 26. Urbańczyk Alina, 27. Urbańczyk Wiera, 28. Wałowy Oto, 29. Wechsler Mela, 30. Wohlmüt Ewelina, 31. Wohlmüt Ruth, 32. Woźnica Alojzy, 33. Wiesner Elżbieta, 34. Przeczek Władysław, 35. Santarius Roman, 36. Mrózek Wiesław, 37. Blajer Krystyna, 38. Wadowski Irena, 39. Postulka Jerzy.

K l a s a I I b.

1. Astman Matylga/8. III. 1939/, 2. Bednarz Władysław, 3. Bolek Danuta, 4. Böhm Irena, 5. Broż Władysław, 6. Bura Władysław, 7. Bura Adela, 8. Cachel Józef, 9. Cechel Antoni, 10. Czerner Andrzej, 11. Filipowiak Władysław, 12. Głombek Leon, 13. Górecki Erwin, 14. Holesz Otokar, 15. Hottowy Alfred, 16. Karkoszka Danuta/20. XII. 1938/, 17. Krzyżak Ernest, 18. Kubiczek Tadeusz, 19. Lojda Wiera, 20. Malirz Władysław, 21. Matros Józef, 22. Minol Henryka, 23. Mżiczek Irena, 24. Prochasek Leszek, 25. Przeczek Erwin, 26. Sebrza Miłosz, 27. Smółka Fryderyka, 28. Stala Henryk, 29. Suchanek Irena, 30. Szpok Erwin, 31. Szweda Wilhelm, 32. Taborsky Irena, 33. Wacławczyk Pia, 34. Wach Olga, 35. Mrózek Jerzy, 36. Szarowski Rudolf.

K l a s a I I I a.

1. Badura Tadeusz, 2. Bielczyk Edward, 3. Blumenthal Edyta, 4. Bomsky Wicieszaw, 5. Bryk Anna, 6. Delong Armin/10. I. 1939/, 7. Delong Włodzimierz /10. I. 1939/, 8. Durczok Eugeniusz, 9. Fierla Zofia, 10. Gasiorek Władysław, 11. Geiger Edyta, 12. Göttlicher Marta /16. I. 1939/, 13. Hirsch Brunon /26. I. 1939/, Jaworski Emilia, 15. Karch Anastazja, 16. Kasprzyk Wiera, 17. Kiczmer Teodolina, 18. Kolaczek Jarosław/19. I. 1939/, 19. Konieczny Jaromir, 20. Krygel Karol, 21. Kudziełka Alojzy, 22. Kula Edward, 23. Kula Karol, 24. Kula Donatella /8. II. 1939/, 25. Malocha Własta, 26. Mikszan Mirosław, 27. Mucha Władysław, 28. Niemiec Józef, 29. Obstler Dorota, 30. Onderek Alojzy, 31. Pawlica Anna, 32. Pieczka Edward, 33. Pieczka Henryk, 34. Plehaczek Bożena 4. III. 1939/, 35. Rosenzweig Edyta, 36. Sarganek Rudolf, 37. Sembol Wiktor, 38. Siwek Tadeusz, 39. Smolarz Karol, 40. Szafarczyk Helena, 41. Szarowski Witold, 42. Wenglorz Kazimiera, 43. Wiesner Jerzy.

K l a s a I I I b.

1. Bartulec Adolf, 2. Borski Emanuel, 3. Botorek Engelbert, 4. Fussek Mirosław, 5. Hanzel Alojzy, 6. Helis Otokar, 7. Nanoszek

Maria, 8. Kobierski Sławomir /3. XII. 1938/, 9. Konieczna Augustyn, 10. Krzystek Mirosław, 11. Kubanek Olga, 12. Kubeczka Emil, 13. Lasota Aniela, 14. Lacina Zdziszek, 15. Latiok Wlastimil, 16. Macura Anna, 17. Madecka Helena, 18. Maiman Hilda, 19. Moczkoz Mirosław /9. III. 1939/, 20. Molinek Irena, 21. Parzyk Eugenia, 22. Palowski Karol, 23. Płonka Ludwik, 24. Powieśnik Alojzy, 25. Reyl Wacław, 26. Rosina Libusza /1. XII. 1938/, 27. Rzyman Wanda, 28. Schneider Libusza, 29. Skurzok Lidia, 30. Sliwa Andeła, 31. Sztefanek Dagmara, 32. Santarius Oldrzych, 33. Słowik Jan, 34. Stoszek Jarosław, 35. Szczur Oswald, 36. Tabowsky Drahomira, 37. Turon Sławomir /30. XI. 1938/, 38. Urbanek Mirosław /12. I. 1939/, 39. Walek Józef, 40. Wawreczka Alojzy, 41. Węglorz Helena, 42. Węglorz Mirosław, 43. Wicherek Weneka /12. XII. 1938/, 44. Wiśniowski Leon, 45. Kantor Karol, 46. Stolarski Jerzy, 47. Szkuta Franciszek,

K l a s a I V a.

1. Balon Gustaw, 2. Chobot Leszek, 3. Buchta Karol, 4. Dadok Oldrzych, 5. Dominik Eugeniusz, 6. Firek Czesław, 7. Godula Irena, 8. Halfar Eliza, 9. Holesz Otton, 10. Kempna Mirosława, 11. Kobierski Wilhelm, 12. Kondziołka Leon, 13. Kraina Anna, 14. Kucharezyk Władysław, 15. Ligocka Milusza /12. I. 1939/, 16. Matejka Jarmila /5. I. 1939/, 17. Micsenesz Zdenek, 18. Mikszan Wiera /18. I. 1939/, 19. Mokrosz Wanda /Nabielec Maria, 21. Onderek Aniela, 22. Pawlik Maria, 23. Pezda Józef, 24. Pilich Helena, 25. Polok Edward, 26. Prochasek Bolesław, 27. Pytlik Danuta, 28. Rzyman Tadeusz, 29. Szostok Olga, 30. Szoch Libusza /14. I. 1939/, 31. Szuszek Jarosława /13. I. 1939/, 32. Szoustał Sławoj /2. XII. 1939/.

K l a s a I V b.

2. Ballon Adolf, 2. Boruta Walter, 3. Cachel Aleksandra, 4. Chlebowczyk Józef, 5. Czudek Adela, 6. Figuła Rudolf, 7. Grabowski Wilhelm, 8. Grycz Rudolf, 9. Guziur Aurelia, 10. Huplikówna Bożena, 11. Kondziołka Maria, 12. Kroczek Tadeusz, 13. Matejka Stanisław, 14. Mazankiewicz Mieczysław, 15. Mołdrzyk Otokar, 16. Niemczyk Olga, 17. Ożana Alfred, 18. Pak Olga, 19. Pawlas Marta, 20. Pieczonka Maria, 21. Piszczek Władysław, 22. Polok Franciszek, 23. Południk Wanda, 24. Prachowski Anna, 25. Przeczek Roman, 26. Putniorz Robert, 27. Posker Sławoj /20. XII. 1938/, 28. Kocur Bożena /31. X. 1938/, 29. Walisz Irena /18. IV. 1939/, 30. Świerczek Adela /31. I. 1939/.

K l a s a V.

1. Bartulec Irma, 2. Buchta Ernest, 3. Cieślak Olga, 4. Cwiertka Eugeniusz, 5. Czechowicz Tadeusz, 6. Gąsior Remigiusz, 7. Grobelny Engelbert /20. I. 1939/, 8. Hottowy Roman, 9. Hudziec Franciszek, 10. Jarosz Władysław, 11. Kajzar Emilia /7. II. 1939/, 12. Kałuża Eugeniusz, 13. Kolasa Stefania, 14. Kroczek Albert, 15. Krótki Augustyn, 16. Krynes Anna /20. I. 1939/, 17. Krzyżanek Emil, 18. Kulich Ene-rich, 19. Kurleto Karol, 20. Lajczyk Gertruda /24. IV. 1939/, 21. Mar-mowicz Ernest, 22. Michna Gerhart, 23. Onderka Irena, 24. Piecha Anna, Plitko Jan, 26. Sobotik Mirosław /10. I. 1939/, 27. Słowik Hilda, 28. Sztabla Emil, 29. Szwedzianka Maria, 30. Szyroka Milada, 31. To-masz Eryka, 32. Węglorz Bronisław, 33. Węglorz Mieczysława, 34. Zb-berówna Jolanta /18. II. 1939/.

K l a s a V I.

1. Absolon Tadeusz, 2. Cmok Emilia /10. I. 1939/, 3. Dembinioł Erwin, 4. Duda Bogusław, 5. Dziński Edward, 6. Gawron Libusza, 7. Górecki Mirosława, Gwuzd Milan /10. I. 1939/, 9. Huplik, Anna, 10. Kania Antoni, 11. Kellner Stefania, 12. Kiszka Anna, 13. Klimoszek Wanda, 14. Kocur

Anna /15. II. 1939/, 15. Kolek Emil, 16. Kotarba Władysław, 17. Kroszek Józef, 18. Krzywan Erwin, 19. Kubeczka Elżbieta, 20. Kunz Zbigniew, 21. Mitrenga Stanisława, 22. Onderka Jadwiga, 23. Palowski Zygmunt, 24. Piegza Tadeusz, 25. Pilich Irena, 26. Potysz Bolesław, 27. Siska Jan, 28. Siwka Danuta, 29. Szejka Wanda /25. V. 1939/, 30. Słowik Wil-helm, 31. Szewczyk Leon, 32. Szostokówna Władysława, 33. Tomis Karol, 34. Wawrzyczny Tadeusz.

K l a s a V I I.

1. Baszta Wiera /13. I. 1939/, 2. Bochenek Władysław, 3. Cachel Ryszard, 4. Chlebek Alfred, 5. Feliks Zofia, 6. Gmyterko Maria, 7. Gór-niak Stanisława, 8. Gwozdek Władysław, 9. Haratyk Józefina, 10. Kania Jaromir /9. XII. 1938/, 11. Kania Robert, 12. Kłopeć Edward, 13. Kopp Leopold, 14. Kotas Karol, 15. Krupa Brunon, 16. Kuboń Ferdynand, 17. Kuź-nik Milada, 18. Mazurkiewicz Brunon /1. II. 1939/, 19. Miech Helena, 20. Palaczek Własta /12. I. 1939/, 21. Piegrzymek Henryk, 22. Popiela Leon, 23. Sarganek Stanisława, 24. Sitek Milada, 25. Sochor Franciszek, 26. Szarowska Wanda, 27. Szebesta Milusza /10. I. 1939/, 28. Szulc Janina, 29. Wichor Józef, 30. Wotroba Eugeniusz, 31. Żmijka Eugeniusz.

K l a s a V I I I.

1. Cachel Maria, 2. Cechel Edwin, 3. Cimała Aurelia, 4. Dzierżawa, Emil, 5. Fronczek Alfred /12. I. 1939/, 6. Fuzek Helena, 7. Janiurek Anto-ni, 8. Koch Rudolf, 9. Kocyan Alojzy, 10. Kolarz Bogumił, 11. Lugsch Agniesz-kä, 12. Michalik Otton, 13. Mitrega Helena, 14. Owczarzy Henryk, 15. Paź-dziora Hilda, 16. Potysz Eugeniusz, 17. Przeczek Anna, 18. Przybyła Leopold, 19. Puchała Eugeniusz, 20. Puchała Wanda, 21. Rakus Apolonia, 22. Raszka Rudolf, 23. Rzyman Karol, 24. Staniczek Danusia, 25. Tatka Wanda, 26. To-man Kornelia, 27. Undas Leopold, 28. Wronka Anna.

O g ł o s z e n i e .

Wpisy i egzamina uczniów do klas III-VIII dla uczniów nowo-wstępujących odbędą się przed wakacjami w dniach 22-25. VI. 1939 zaś po wakacjach w dniu 1. IX. 1939. Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja.

Ubiór uczniów. Uczniowie nowowstępujący winni sobie zakupić przepisowy ubiór studencki zaś uczeszcujące już do gimnazjum w miarę zużycia ubioru nie studenckiego. Ubiór przepisowy należy no-sić w szkole i poza szkołą.

Ubezpieczenie uczniów. Uczniowie są obowiązkowo ubezpieczeni od następstw wypadków, o ile uczeń nie jest ubezpieczony prywatnie ze strony rodziców. Opłata wynosi 1,40 zł za rok szkolny.

Rada Rodzicielska. Rodzice uczniów zrzeszeni są w Radzie Ro-dzicielskiej, która ma na celu współpracę rodziców z zakładem w dziedzinie wychowawczym oraz nieść pomoc materialną uczniom pil-nym i niezamożnym. Składkę miesięczną deklarują na początku roku sami rodzice według swoich możliwości. Oprócz tego przewiduje się w przyszłym roku zorganizowanie patronatów klasowych złożonych z rodziców uczniów poszczególnych klas a opiekujących się specjał-nie danymi klasami.

Rok szkolny 1939/40 rozpocznie się dnia 3 września o godz. 8 rano. Zwraca się uwagę, że na wypożyczenie podręczników szkolnych mogą liczyć tylko uczniowie biedni, inni zaś powinni sami zawniasz zakupić sobie odpowiednie książki.

